

# NOVA DOBA

Državna licejska knjižnica  
v Ljubljani

Stane letno 84 Din, mesečno 7 Din, za inozemstvo 240 Din.  
Oglasi se računajo po tarifu. Pri večkratnem oglašanju popust.  
Posamezna številka 1 Din.

Izhaja  
vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo: Strossmayerjeva ul. št. 1, pritličje. Telef. 65  
Upravništvo: Strossmayerjeva ulica 1, pritličje. Telef. 65.  
Račun pri poštnem ček. zavodu št. 10.666.

## Še k volitvam v Celju.

Pod naslovom »Zu den Gemeindevahlen in Slovenien« prinaša »Deutsches Volksblatt«, dnevno glasilo Nemcev kraljevine SHS od 1. oktobra 1924 daljši članek o občinskih volitvah v Kočevju, Mariboru in Celju. Naše čitatelje bo sedaj predvsem zanimalo, kaj piše ta list o pravkar minulih volitvah v Celju. Evo torej doslovno ponatisnjeno:

»In Cilli haben die deutschen Wähler auf die Aufstellung einer eigenen Liste verzichtet und haben sich der Slovenischen Volkspartei angeschlossen. Sie sind aber ebenso wie ihre Volksgenossen in Gotschee und Marburg, trotz dieser Koalition in der Minderheit geblieben. In Cilli erhielten sie nämlich zusammen mit der Slovenischen Volkspartei 485 Stimmen bloss 7 Mandate, hiervon 5 Deutsche.«

Zelo poučna in zanimiva je za nas ta konstatacija, ki kaže tudi v nemški luči ono, kar smo mi ves čas volilnega boja in še danes po volitvah trdili, da se je šlo v Celju pri teh občinskih volitvah za eminentno nacionalen boj, ki so ga drzno izžvali Nemci in renegati, kojim so se sramotno in brezčastno pridružili klerikalci z že objavljenimi neznatnimi častnimi izjemami. Eventuelna zmaga takozvanega »Celjskega socialnogospodarskega bloka« bi bila pomenila absolutno nad dvetretjinsko zmago Nemstva in renegatstva v Celju pod vodstvom predsednika krajevne organizacije SLS dr. Ogrizka. Družba dr. Ogrizkovih izvoljenih kandidatov je nacionalno od nekdanje »neoporečna«, da se mi v Celju ne spoznamo prav, kdo je tisti drugi mož poleg dr. Ogrizka, ki bi naj bil še Slovevec, ako je enkrat oficijelno z nemške strani javno ugotovljeno, da je bilo na dr. Ogrizkovi listi v Celju v nedeljo 28. septembra 1924 izvoljenih 5, reci pet Nemcev, 5 — sage und schreibe fünf Deutsche, da se bomo lažje in boljše razumeli.

S temi Nemci in takimi »tudi Slovinci« ter sicer čestitimi »narodnjaki«, ki so v taki družbi vsrili pri nas letos v Celju sramoten posel janičarstva, bo naš narod dostojno in stvarno po zaslužju obračunal in obračunal. Po rodu in krvi ni med izvoljenimi nobena pravega Nemca, ki bi ga mogli kot takega priznati in spoštovati, po

nastopu in delu pa radevolje prepuščamo Nemcem poleg oficijelnih peterih še ostala dva. Kdor je tako otečstil slovensko ime in na tak sramotno ponižujoč način poskusil četudi samo enkrat v življenju v zreli moški dobi izdati in prodati slovenski narodni značaj mesta Celja, ta je nacionalno omadeževan za večno.

Ob zaključku ugotavlja nemški člankar, da so Nemci v Kočevju, Mariboru in v Celju izgubili večino ter navaja vzroke, ki so vodili do tega. Glavnega vzroka in prave resnice Nemci seveda ne priznavajo, tuji Nemci prav gotovo tudi ne poznajo: to je ona resnica, da je bilo Celje od nekdanj slovensko mesto, nemška in renegatska večina je bila unetno in nasilno vzdrževana, zadoščalo je samo, da se je zrušila zaščitnica Avstrija, pa se je že pokazala vsa resnica in prava slika slovenskega Celja kljub temu, da je volila cela vrsta državnih nameščenecv in drugih, ki se jih je ob prevratu iz pogrešenega usmiljenja pustilo v Celju in v raznih službah, proti nam — z Nemci. Prenesli smo tudi to zahvalo za usmiljenje in pardoniranje l. 1918. in 1919., ko je zdravi občutek naroda, poprej teptanega, ponižanega, tedaj v novo življenje stopajočega, zahteval, da grede ti ljudje tja na sever čez Št. Ilj in Špilje, kjer je še danes njih sree pri nemških bratih.

## Kje je bilo nasilje ob celjskih volitvah?

Nasilstva, trdijo celjski nemčurji, so se godila pri volitvah v občinski svet. Radi bi staro svojo metodo nam naprtili, dasi nimajo nobenih dokazov in nikakega povoda. Kdo je delal nasilje? Ali morda Narodni blok in njegovi agitatorji, ki so samo v osebnem prijateljskem razgovoru nasprotnim volilcem odsvetovali, da bi povzročali narodno izdajstvo in nacionalno sovražstvo? Ali nasprotniki, ki so vsakega primorali na volišče, četudi je dal našim agitatorjem častno besedo, da se bo volitev vzdržal. Naš tisk ravno tako ni pozival na nasilje, pač pa samo svetoval, naj oni, ki si nočejo nakopati sovražstva in so nasprotni volilci, ostanejo doma.

Ali je zaznamovati v tem pogledu kak uspeh? Samo par častnih oseb je to upoštevalo, vsi drugi pa so svojo

njegovo družabno plašljivost; njegov trdni, strogi in resni značaj bi bil lekovit jez za njeno, večsah prevleko razposajenost.

Pa kaj je pomagalo? On je molčal, ona pa se je posmehovala, smejala se je — in oba sta trpela zbog hrepenjenja.

Gospod Milan je bil prijatelj veselih pesmi in vrh tega izboren goslač. Jelka pa je imela krasen glas! Če jo je g. Milan prosil, naj zapoje pesem, ki mu je posebno všeč, gotovo je založila sekirice ali pa je bil glasovir razglašen — kakor danes.

In vendar je zapela drugekrat to pesem tako lepo in obenem s tako svežostjo in iskrenostjo kakor nobene druge.

Toda Jelka je imela muhe in gosp. Milan je moral iti domov, ne da bi bil slišal svoje pesmi.

### II.

Preteklo je nekaj dni, ko je prišel g. Milan k Jelkinim staršem, da bi se poslovil; kajti podal se je na potovanje po Jugoslaviji.

dano častno zagotovilo, da se ne udeleže volitev, prelomili, in sicer že v zgodnjih jutranjih urah. Vozili so se hlapeci v nemčurskih avtomobilih, jedlo in pilo se je na račun nemčurjev.

Ali se je kako nasilstvo v volilni komisiji godilo? Niti nemu se ni kaka krivica zgodila! Nasprotno smo zamežali celo nad tistimi, kiso iz svoje nemčurske navdušenosti javno vrgli kroglico v tretjo škrinjico. Nasprotniki so se poslužili vsakega sredstva za prevaro volilcev. Tako so navedli na svoje lepake imena narodnega bloka z brezdvomnim namenom ogoljufati volilce, da bi v zmoti mislili, da znači tretja škrinjica »Narodni blok«. Tudi so kršili cestni red, ker so preko ulic vlekli žice in razobešali sredi ulic svoje avstrijsko-barvne lepake. Preprežili bi bili menda vse ulice, da jim policija tega v smislu cestnega reda ni preprečila.

Nasilje se je povzročalo od nasprotnikov Narodnega bloka, ker se je narodno-čutečemu občinstvu prepovedalo dajati duška svojem veselju nad zmago z obhodi po mestu, dasi se ne bi bilo nikomur ničesar nasilnega storilo. Ako pa bi bil osramočen dr. Ogrizek kako slišal, pa bi gotovo ne bil telesno kaj občutil. Kajti toliko inteligentni smo slovenski Celjani, da si ne bomo rok umazali na takih ljudeh.

Poraz boli porazenca! Radi tega se z obrekovanjem radi tolažijo, toda pesen človek je raje tiho, ako nima argumentov.

Tudi v tem slučaju je bolje, da so tihi, ker sicer jim bomo o njih nasilstvu še nekaj več povedali.

## Radić o škofih in popih.

Pred radićevsko ofenzivo proti klerikalizmu.

Zagrebska »Hrvat« z dne 1. t. m. objavlja zanimive odlomke iz Radićevega govora na skupščini HRSS 28. septembra v Krašiću, v katerem Radić ostro napada zadnje poslanice hrvatskih škofov povodom proslave 1000-letnice hrvatskega kraljevstva. Škofje pozivajo svoje vernike, naj zbirajo ob tej priliki sredstva za nabavo zlatega keliha z napisom: »Hrvatski narod Svetemu Očetu Piju XI., Jezusovemu namestniku na zemlji — povodom 1000-letnice njegovega kraljevstva.« Značilno je, kako sodi Radić o svojih

»Bosna, Dalmacija, Srbija, Vojvodina,« je našteval Jelkin oče, »krasne pokrajine naše države in upam, da nas ne boste pozabili na potovanju.«

G. Milanu se je mudilo, zato ni mogel ostati dalje časa pri njih, poslovil se je in ob tej priliki je vrgel pogled tudi na Jelko — ali ne bi imela tudi ona kako besedo za njega ob slovesu?

Jelka je stala pri oknu in se je zagledala v daljavo, njen ljubki obraz je bil blede kakor smrt, zmigavala je z ramo, ozlovoljena nad sabo. Ko je stopil pred njo, mu je prožila roko in dejala: »Na svidenje, g. Milan!«

Otožno jo je pogledal, spregovoril je hlastno, brez zveze par besed, Jelka pa je stanovitno povešala oči — da bi prikrla solze.

Potem je odšel; Jelka je odhitela v svojo sobo, zaprla je vrata in se spustila v jok.

### III.

Popoldan je bil . . . Jelkin oče in služinčad je bila na travniku. Ko so nalagali seno, je zapazil tujca, ki se jim je bližal. In začu-

## Curiška borza

v petek 3. okt. Zagreb: 7 15—7 25.

### ZAGREBSKA BORZA

v petek, dne 3. oktobra.

Dunaj: 0.10085—0.10285.

Milan: 3.1420—3.1820.

London: 320.75—323.75.

Newyork: 71.5—72.5.

Praga: 2.1490—2.1790.

Curih: 13.85—13.95.

zaveznikov, zastopnikov hrvatskega in slovenskega klerikalizma. Njegova izvajanja so za klerikalno politiko mestoma naravnost porazna. Splošno se smatra, da je Radić s tem svojim nastopom napovedal svojim klerikalnim zaveznikom ofenzivo. V naslednjem priobčujemo nekoliko odlomkov iz Radićevega govora:

Med svetovno vojno se ni našel na vsem svetu niti eden duhovnik ali škof, ki bi vstal in zagrmel: »Vojna je proti svetemu pismu in v imenu Božjem prenehajte s klanjem in ubijanjem!« Vsi ste bili priče, da so baš duhovniki blagoslavljali orožje, da je vsak kakor v imenu svojega Boga gonil narod v vojno in da je vsak prosil svojega Boga za zmago. To je pravo in popolno poganstvo, v tem ni niti iskre krščanstva in to moramo za vedno preprečiti. Duhovniki in škofje, ki so tako izdali Jezusa in krščanstvo, nimajo nikake pravice, da dajejo predpise celemu krščanskemu mirotvornemu narodu, kako naj on slavi svoje znamenite zgodovinske dogodke.

Vsi ti škofje si ne upajo sklicati kmečkega sestanka in kmečke skupščine, da tam ustmeno objavijo svojo pogansko politiko, ampak so se sestali pri najslabšem med njimi, pri djačkovskemu škofu Akšamoviću. Ta govori, da so Srb, Hrvat in Slovenec eno, a ne pomisli, da morata vsled tega dve glavi pasti in da ostane potem samo Srbova glava. Ta Akšamović je sedaj prođal za 18 milijonov gozdov in je nato pozval vse te škofe na gostijo, iz katere je moralo iziti pismo, ki ni polno Svetega duha, nego vinskega.

Če bi bili naši škofje odšli v kak samostan in tam v postu in molitvi sestavili poslanico, dostojno svoje zvišene časti, bi to pismo izgledalo vse drugače. Ali k vsemu zlu je prišlo še to, da se je Akšamović poslednje čase

denje ni bilo malo, ko je bil naenkrat pred njim g. Milan.

»Kako sem vesel, da ste zopet med nami. Kako set se kaj imeli na solnčnem jugu?«

»Izborno! Krasni so kraji, diven je pogled na morje, človek bi kar tam ostal.«

»Veste kaj, g. Milan? Hišnik bo prevzel nadzorstvo nad delavci, midva pa se podava domov — hladna pijača nama bo dobrodošla.«

Ko sta bila že blizu hiše, je dejal Jelkin oče:

»Pojdite za trenutek naprej, dragi prijatelji! Pridem takoj za Vami; hočem samo pogledati, kako daleč so že z odkladijem.«

Počasi je šel Milan po cvetočem vrtu proti hiši; nenadoma je ostrmel in obstal.

Nežen ženski glas je dosegel njegovo uho; Jelka, poprej pusta in osabna, je pela njegovo pesem.

Stal je, globoko je dihal in prisluškoval . . . Se predno se je zavedal, je obstal pod cvetočimi lipami pred njo.

Jelka je skočila, kakor da bi hotela odhiteti — takoj je bil poleg nje,

Lado Jerše:

## Priborjena sreča

### I.

»Gospodična Jelka!«

»Gospod Milan?«

Povesila je glavo, zagledala se je v album; naenkrat se je ozrla, njene črne oči so pogledale znanca.

»Prosim, zapojte mi danes zvečer kako pesem!«

»Katero pa?«

»Saj že veste, katero si želim — Je pa davi slanica pala — «

»Žalibog, ne morem . . . glasovir je razglašen,« je odgovorila.

»Najbrž sami niste razpoloženi,« je g. Milan dodal, gospodična pa je imela oči spet uprte v album. Vsaj na videz je bilo tako; za resne, proseče oči ponižnega častilca se ni več brigala.

Ja, bil je plašljiv; to je bila nesreča zanj.

Sicer mu je bila naklonjena, bila pa je tudi ponosna gospodična — vsaj napram njemu. Če on ni govoril, ona ni. In vendar sta bila kakor rojena za skupno življenje. Njeno okretno obnašanje, njen sigurni nastop bi dopolnil



povsem navdal z napuhom, odkar so so mu v Beogradu dvignili sekvester z njegovih posestev in odkar je s pogostimi in obilnimi darovi povsem pridobil záse papeževnega nuncijsa ali poslanika v Beogradu, ki se zove Pelegrinetti, ki se radi teh darov ponaša danes bolj kot Akšamovičev ministrant, kakor kot njegov kontrolor. To je pravo pohujšanje, še hujše od Pašičeve korupcije.

Že to je pohujšanje, da se na škofijskih posestvih ne izvaja agrarna reforma, a če se škof na tak način pretvori v srednjeveškega spahijo, je to pravi »poganluk«.

Posebno kot kristjanom se nam ne sme lagati, da smo ali da moremo biti svet narod, ker je to glupa oholost in odurna podlost.

Rekel sem že, da nam popi ne morejo politično škodovati, toda ne pustimo, da nas sramotijo in da bi tudi pri nas postalo kmalu tako, kakor na »Kranjskem«, kjer popje žene pri spovedi izprašujejo, kakšne časopise čita njihov mož, ali kateri stranki pripada. Ako to ni popovska stranka, pravijo ženi, da ni več moževa žena, to ji pa povedo na tako nesramen način, da tega tukaj niti ni mogoče ponoviti. Vidite, to je največji greh proti svetemu duhu, greh proti vsej naši prosveti in proti vsemu našemu napredku, in mi Hrvatje tega ne dopuščamo, ker nočeino postati duga »Kranjska«.

Duhovniki, posebno škofje, so učitelji vere in mi jih kot take poslušamo v cerkvi, pa tudi izven nje. Če pa mešajo vero s politiko, in še celo s takšno pogansko politiko osvete, krvi, oholosti in požrečnosti, potem niso učitelji, marveč rušitelji vere in cerkve. Na vso srečo je katoliška cerkev tako močna, da je vsi škofje ne bi mogli zrušiti, tem manj pa teh štirinajst. Močna je posebno vsled tega, ker narod ve, da bi propadel, če bi izgubil vero. Močna je vsled tega, ker ni prazna, temveč polna božanskega duha, ljubezni in resnice.

## Politične vesti.

**RADIČEVCI SO SE IZMUZNILI!** Po dolgotrajnih pogajanjih vlade z Radičevci je prišlo vprašanje vstopa HRSS v vlado na mrtvo točko in nato do negativnega zaključka. Radič je gotove garancije, ki jih je vlada na željo krone zahtevala glede glavnih vprašanj naše nacionalne in državne politike, odklonil in še poleg tega predložil po dr. Mačku celo vrsto zahtev, kojih izpolnitev bi dala vso upravo na Hrvatskem radičevcem v popolno eksploatacijo. Radičevci so pod temi okolščinami odklonili vstop v vlado. Vladni krogi vračajo sedaj vso odgovornost na krono in trdijo, da je ona kriva, da radičevci ne morejo vstopiti v kabinet. Sploh se opaža v vladnih krogih naraščajoča nervoznost in strah, da radičevci ne bi nastopili proti vladi.

**KAKO VLADA »ČISTI!«** Prosvetni minister dr. Korošec je v nadaljevanju svojega »antikorupcijskega« dela odstavil tri odlične in nacionalne

držal je njeno majhno roko in je hotel govoriti. Toda njegovo srce je bilo tako polno, prepolno; obsla ga je njegova prirodna plašljivost, da ni našel drugih besedi kakor le: »Jelka, moja draga...!«

Njegove dobre, odkritosrčne oči so zrle s tako neizrečeno ljubeznijo na njo, govorile so tako jasno, da je neho te ostala in da je njena roka ležala v njegovi.

Tako sta molče stala par trenutkov pod lipo. Končno je vendarle Milan našel besede za željo svojega srca: »Jelka, hočeš moja biti? — Kajti ljubim te tako brezmejno...«

Ona ni odgovorila, tresla se je, njeni prsti so objeli njegovo toplo, zvesto roko.

Tedaj jo je Milan poljubil; lipe so videle, drug nihče!

Zvečer je dvignil Jelkin oče kupičo. Kratko, jedrnato je napil hčerki in g. Milanu.

Do pozne noči so sedeli veseli na vrtu — g. Milan, najsrečnejši med njimi.

# Pravo 'SCHICHTOVO' milo 'JELEN' z znamko



prihrani čas in denar. Zadostuje, ako s „Schichtovim“ milom samo enkrat po perilu potegnete, tam kjer morate z navadnim milom trikrat.

šolnike v Bosni in Hercegovini: ravnatelja Milana Gjukovića, nadzornika osnovnih šol in znanega sokolskega voditelja Stevana Žakulo ter nadzornika srednjih šol Gjoko Kovačevića. Nadalje je ravnatelj ljubljanske železniške direkcije dr. I. Borko razrešen svoje dolžnosti in imenovan za direktorja rečne plovitbe v Beogradu. Na njegovo mesto je imenovan bivši ravnatelj Južne železnice Vrečko z Dunaja. Vsakogar, ki pozna dr. Borko kot odličnega železniškega strokovnjaka in objektivnega moža, mora vest o njegovi neosnovani premestitvi navdati z velikim nezadovoljstvom. To je torej ona vlada, ki si je naredila geslo zakona, reda, miru in pravice!

**VLADNA SKRB ZA NEMŠKO ŠOLSTVO.** Kakor poroča »Deutsches Volksblatt«, bo na intervencijo nemškega poslanca dr. Krafta poseben od-

poslanec naučnega ministrstva pregledal nemško šolstvo v državi, da se čimpraj odstranijo eventualni nedostatki, o kojih Nemci tako spretno in intenzivno tožijo. Prav nič ne bi škodilo, ako bi se ojunčil tudi eden od slovenskih klerikalnih poslancev ter bi opozoril svojega strankarskega šefa g. prosvetnega ministra dr. Korošca na desolatne razmere, ki vladajo na šolskem polju v narodnem pogledu v Prekmurju in ob štajerski severni meji, kjer je tako dobro poskrbljeno za vzgojo naše dece, da poseča ista ponekod sosednje ljudske avstrijske šole onstran granice, kar gotovo ni v narodnem niti državnem interesu za našo obmejno mladino, ki je itak od poprej prežeta še nemškega in avstrijskega duha. Pa za to naša vlada nima časa ne smisla, dasi posedajo v njej štirje slovenski ministri.

## Dnevne vesti.

**GENJENIM ZUNANJIM NAROČNIKOM!** Zadnja številka smo priložili položnice in prosimo, da se jih naročniki v obilni meri poslužijo. Kdor dolguje naročnino za zadnje tri mesece, naj nam isto nakaže vsaj za nazaj, če mu ni mogoče plačati vsaj za tri mesece tudi vnaprej, oni pa, ki imajo naročnino poravnano, naj shranijo položnice za drugikrat. — Razposlali smo pred nekaj dnevi opomine raznim zamudnikom, ki dolgujejo naročnino za več kakor tri mesece. Iz opominov je natančno razvidno, koliko kateri dolguje. Nekateri so nam na opomine že odgovorili s tem, da so naročnino vposlali, druge pa prosimo, da nam isto vpošljejo vsaj do 1. oktobra, ker bomo s 1. oktobrom vsem takim list brezpogojno uisavili. Mi moramo tiskarni tiskovne stroške sproti plačevati, zato tudi lista ne moremo nikomur dati zaslonj. Sedem dinarjev je za trikrat v tednu izhajajoč list bagatela, katero zmore vsak, in je pri nekaterih ljudeh samo zanikernost, da ne plačujejo redno naročnine. S tem prizadevajo upravi mnogo nepotrebnega dela. Prosimo še enkrat, da vsak stori pravočasno svojo dolžnost.

Uprava »Nove Dobe«.

**UKINTEV DIREKTHIH ŽEL. VOZOV ZA ROGAŠKO SLATINO.** Direktni železniški vozovi, ki so vozili v kopalniški sezoni iz Beograda, Maribora in Ljubljane v Rogaško Slatino, so bili s 1. t. m. ukinjani.

**ODPRTE PLANINSKE KOČE.** Slovensko Planinsko društvo javlja, da so odprte sledeče kočje in postojanke: Hotel Zlatorog ob Bohinjskem jezeru, Hotel Sv. Janez ob Bohinjskem jezeru, Valvazorjeva kočja pod Stolom, kočja na Veliki Planini, kočja v Kamniški Bistrici in Piskernikovo zavetišče v Logarski dolini.

**VELIKO ZBOROVANJE INVALIDOV** se vrši glasom sklepa invalid-

## Celjske novice.

**CENJ. NAROČNIKOM NAŠEGA LISTA V CELJU.** V prihodnjih dneh bo naše naročnike obiskala zopet inkasatka, ki bo pobrala naročnino za meseca september in oktober. Odslej se bo inkasirala naročnina vedno skupaj za dva meseca. Prosimo, da cenj. naročniki našo inkasatko prijazno sprejmejo ter požarjajo za omenjena dva meseca naročnino. Zamudnike prosimo, da poravnajo ob tej priliki naročnino, katero dolgujejo še nekateri za prejšnje mesece. Redni plačniki zelo olajšajo delo upravi, neredni pa ga otežkoča. Uprava »Nove Dobe«.

**SLOVENSKE TRGOVCE IN OBRATNIKE TER SPLOH VSE NA-**

škega združenja dne 17. oktobra v Beogradu. Na tem zborovanju bodo invalidi iz vseh krajev naše države odločno protestirali proti trajnemu zavlačevanju invalidskega zakona od strani vlade.

**BREZPLAČNA VOŽNJA ZA VOJNE INVALIDE.** Prometno ministrstvo je vsem združenjem vojnih invalidov dovolilo brezplačno vožnjo na naših državnih železnicah.

**USPOSABLJENOSTNI IZPITI ZA OSNOVNE IN ZA MEŠČANSKE ŠOLE** pred izpraševalno komisijo V MARIBORU (na drž. moškem učiteljsku) se prične dne 4. novembra 1924 ob 8. uri zjutraj. Pravilno opremljene prošnje naj se vpošljejo potom šolskega vodstva okrajnemu šolskemu svetu, da bodo najkasneje do 25. oktobra 1924 v rokah izpraševalne komisije. Posebna obvestila o pristupu k izpitu se ne bodo razpošiljala. — Predsednik.

**NAJSIGURNEJŠE MLEKO.** Materam se običajno priporoča, da uporabljajo za svoje otroke samo pasteurizirano mleko, odnosno, kjer ga ni dobili, da ga same pasteurizirajo. Kaj pa se pravi »pasteurizirati«? Beseda je sicer bolj čudna, stvar pa je popolnoma enostavna. Beseda je bila skovana v čast očeta moderne bakteriologije Luiza Pasteurja. Pasteurizacija, ako je pri roki potrebna priprava, ni nič bolj komplicirana, kot pa druga kuhinjska opravila, ki jih vrši vsaka gospodinja. Svrha pasteurizacije je ta, da se uničijo neštevilni bacili, ki se nahajajo v mleku. Dognalo se je, da poginejo vsi bacili, ki povzročajo razne bolezni, ako se mleko segreje do temperature 145 stopinj Fahrenheita (63 stopinj Celzija) in ako se mleko obdrži pri tej gorkoti kakih 30 minut. Ako se mleko zatem takoj ohladi in očuva od drugih nečistosti, ne vsebuje nikakih za zdravje škodljivih snovi.

**LETOŠNJI OBISK NA CELJSKIH ŠOLAH.** Mestna deška osnovna šola ima letos 6 osnovnih razredov in 4 vspelednice s skupno 321 učenci, dekliska osnovna šola pa 6 osnovnih razredov in 3 vspelednice s skupno 298 učenkami. Na obeh meščanskih šolah je v 3 temeljnih razredih in 2 vspelednicah po 260 učencev. Dvorazredna državna trgovska šola izkazuje 2 temeljna razreda s 3 vspelednicami in 170 učencev. Drž. realna gimnazija ima na 8 razredih in 2 vspelednicah 316 učencev. Obisk na zavodih je letos zelo zadovoljiv.

**MESTNA DEŠKA OSNOVNA ŠOLA** izkazuje ob začetku šolskega leta 1924/25 obiskujočih otrok 321, ki so razvrščeni v šestih osnovnih razredih (normalne učne sobe) in štirih vspelednicah, izmed katerih zadnjih se nahajajo vsled pomanjkanja prostora tri paralelke v majhnih kabinetih.

**SPREJEMANJE TRGOVSKIH VAJENCEV.** Gremij trgovcev v Celju obvešča vse svoje člane, da je v predmetnem vprašanju na Zvezinem občnem zboru, ki se je vršil dne 25. maja t. l. na Bledu, stavil predlog, da se je pri sprejemanju vajencev ozirati na njih predizobrazbo in zahtevati uspešno dovršitev šestih razredov ljudske šole ali dveh razredov kake srednje šole. Vsekakor je bil predlog odobren in je tudi Zvezin občni zbor sklenil, da izda vsem gremijem in za drugim poziv in priporočilo, da naj trgovci pri sprejemanju vajencev stremijo po možnosti za tem, da bo trgovski naraščaj imel čim višjo in širšo teoretično šolsko izobrazbo, da bi se tako dvignil inteligenčni nivo trgovske omladine. Udeleževanje gornjega predloga spada v kompetenco posameznih trgovskih gremijev in zadrž in je pravomočnost na občnih zborih fiksirati. Akoravno sedaj veljavni obrtni red v tem vprašanju ne predvideva nikakih posebnih določb in pogojev, je rešitev tega vprašanja bolj lokalnega značaja in so konsekvence odvisne edinele od trgovske ambicije. Z ozirom na pričetek šolskega leta in ker je sedaj tudi doba sprejemanja vajencev, se gremij poslužuje udeleževanja tega predloga, pri čemur se naslanja na gornje naznanilo. Menimo, da nihče od trgovcev ne bo delal v tem vprašanju kakih ovir. Pač pa si je gremij radi formalnosti rešitev tega vprašanja stavil kot eno najvažnejših točk za prihodnji občni zbor, ki se bo vršil začetkom leta 1925.

**V ZNAMENJU ALKOHOLA IN SUROVOSTI.** 26-letnega činarja Karla Podergajsa iz Pristove pri Vojniku so fantje v nedeljo 28. septembra s poleni in koli pobili. Težko poškodovani je bil oddan v Celje v bolnico.

**URADNE URE CELJSKIH SODIŠČ.** Celjska sodišča uradujejo v zimskem času, t. j. od 15. oktobra 1924 do 15. aprila 1925 nepretrgano od 8. do 14. ure, ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. ure. Vložišče je odprto ob delavnikih od 8. do 13. ure, ob nedeljah in praznikih od 9. do 11. ure.

**VSI TRGOVSKI POTNIKI CELJA IN OKOLICE** se prosijo, da se zanesljivo udeležijo sestanka, ki se vrši v hotelu »Beli vol« v nedeljo, dne 5. oktobra ob 9. uri dopoldne. Predmet: Prijava članov. — Prinesite spričevala seboj. — Odbor društva trg. potnikov in zastopnikov za Slovenijo v Ljubljani.

**NOČNO LEKARNIŠKO SLUŽBO** ima prihodnji teden lekarna »Pri Mariji pomagaj« na Glavnem trgu.

**Ničvreden je tisti, ki daje v Celju dela nemškutarskim obrtnikom in kupuje pri trgovcih, ki so nam napovedali boj.**



# Pupilarnovaren in javnokoristen denarni zavod celjskega mesta

## Mestna hranilnica celjska

Ustanovljena leta 1864. — Pod krajnim državnim nadzorstvom.

**V lastni palači pri kolodvoru.**

Vsi hranilnični posli se izvršujejo najkulantneje, hitro in točno. Ugodno obrestovanje. Pojasnila in nasveti brezplačno.

Vrednost rezervnih zakladov nad Kron 25.000.000.—

**Za hranilno vlogo jamči mesto Celje s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo.**

### GOSPODINJE!

laborno in lepo uspelo pečivo napravite le iz

## prvovrstne banaške moke

katero ima v zalogi špecijska trgovina 2-1

**Anton Fazarinc, Celje, Kralja Petra cesta 27.**

### Kje dobite najboljši, najcenejši premog? Samo v specialni trgovini premoga in drv

ki naznanja, da prodaja že od 1. junija 1924 premog po globoko znižanih cenah in sicer:

**Zabukovski premog** srednji in kosovec dobava z železnico dostavljen franco v hišo, pri odjemu celega voza: srednji 43 Din za 100 kg, kosovec 46 » za 100 kg.

**Zabukovski premog** direktno od premogovnika v originalnih vozih dostavljen v hišo (se najbolj priporoča): srednji 45 Din za 100 kg, kosovec 46 » za 100 kg.

**Fini trboveljski kosovec** franco v hišo dostavljen pri odjemu celega voza 44 Din za 100 kg.

Pri odzemu čez 10 meterskih stotov voznine prosto.

**Vedno v zalogi velenjski lignit in kosovec.**

Pri odzemu celega vagona velenjskega premoga se zaračuna originalna cena premogovnika.

**Bukova drva, cela, rezana in sekana ter mehka drva po najnižnjih cenah.**

Za solidno in točno postrežbo jamčeno.

Priporoča se

trgovina premoga in drv **FRANJO KALAN,**

10-2 **Celje, Dolgo polje.**

## Po znižani ceni

novo došlo blago kupi se za jesen in zimo v manufakturi in modni trgovini

**MILOŠ PŠENIČNIK, CELJE Kralja Petra c. 5.**

V zalogi sukno, kamgarni, dōuble za površnike, novitete za damske obleke, barhenti, šifoni, pletene jopice, šali itd. V zalogi najfinejši velour za damske plašče.

Samo pristno češko blago!

Postrežba solidna!

Samo pristno češko blago!

Oglejte si manufakturno trgovino

## J. KUDIŠ

Gaberje št. 3

(gostilna Plevčak) nasproti Mestnega mlina

NA DROBNO!

50-41

NA DEBELO!

PRIPOROČA

svojim cenjenim odjemalcem veliko množino inozemskega blaga kakor sukno za moške in ženske obleke, cefir, šifon, vse krojaške potrebščine ter raznovrstno manufakturno blago po zelo

nizkih cenah.

## Ant. Lečnik

urar in juvelir  
**Celje, Glavni trg št. 4**  
(prej Pacchiaffo). 118

## Slavenska banka d. d.

### podružnica Celje

Vplačana delniška glavnica in rezerve preko Din 120.000.000.—

CENTRALA: Zagreb; PODRUŽNICE: Beograd, Bjelovar, Brod na Savi, Ljubljana, Dubrovnik, Gornja Radgona, Kranj, Maribor, Murska Sobota, Novi Sad, Osijek, Sarajevo, Sombor, Sušak, Šibenik, Vršac, Wien; EKSPozITURE: Rogaška Slatina (sezonska), Škofja Loka in Jesenice; AFILIJACIJI: Slovenska banka, Ljubljana; Jugoslovanska Industrijska banka d. d., Split.

LASTNE AGENCIJE V JUŽNI AMERIKI: Buenos Aires, Rosario de Santa Fé; V SEVERNI AMERIKI: v vseh večjih mestih direktne bančne zveze.

Posreduje vse bančne in trgovske posle z inozemstvom posebno z Italijo in Avstrijo.

Olajšuje posle eksporterjem in importerjem s tem, da jim eskomptira menice v lirah, kakor tudi v drugih inozemskih valutah.

Otvorja akreditive, izstavlja garantna pisma ter izvršuje vse bančne posle najkulantneje. Vloge na knjižice in v tekočem računu obrestuje najpovoljnejše.

Aha!!! zato tako lepo belo ker je oprana

**Persil**om!



**PERSIL** samodejujoče pralno sredstvo  
Tovarna Viljem Brauns Celje

## JUŽNOŠTAJERSKA HRANILNICA CELJE

Ustanovljena leta 1889.

V NARODNEM DOMU, I. NADSTR.

Ustanovljena leta 1889.

Za varnost vlog jamčijo okraji:  
**GORNJI GRAD, SEVNICA, ŠMARJE, ŠOŠTANJ, VRANSKO** in rezervni zaklad.

Sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure in jih obrestuje po kolikor mogoče najvišji obrestni meri. Rentni davek plačuje hranilnica sama.

Hipotekarna posojila in vsakovrstni drugi krediti pod ugodnimi pogoji. Poštne položnice na razpolago.

Za varnost vlog jamčijo okraji:  
**GORNJI GRAD, SEVNICA, ŠMARJE, ŠOŠTANJ, VRANSKO** in rezervni zaklad.



# CELJSKA POSOJILNICA D.

Stanje hranilnih vlog čez  
K 120.000.000.—

V lastni palači Narodni dom (na oglu v pritličju).

Stanje hranilnih vlog čez  
K 120.000.000.—

Sprejema hranilne vloge na hranilne knjižice in tekoči račun ter jih izplačuje točno in nudi za iste najboljše obrestovanje in največjo varnost. Izvršuje vse denarne, kreditne in posojilne posle. Kupuje in prodaja devize in valute.

**Podružnica v Šoštanju na Glavnem trgu.**

Manufakturna in modna trgovina

**A. Drofnik, Celje, Glavni trg št. 9**

Sukno za moške, volneno za ženske, hlačešina, tiskanine (druk), barhant, belo platno za neveste, nogavice, bombaž (pavola), volna



Pri za jumperje v vseh modnih barvah, zimsko perilo za moške in ženske, fine cefir srajce, brisalke, odeje, dežniki, dežni plašči i. t. d. i. t. d.

po konkurenčnih cenah.

Je ravno kar došlo jesensko blago Blago vedno v zalogi po najnovejši zadnji modi

Ki gotovo vsakemu po volji bo!

Le zadovoljnost blaga in cen k sreči vodi Previden pri nakupu boji Zapomnite si to resnico, Da denarja prihraniš za polovico.

Prodaja A. Drofnik, znan povsodi, Ali to se tiče tudi Tebe, mati, Trgovec, ki kupuješ mnogokrat In žena, ženin, fant, deklina, Cefirja, oksforta in etamina. Sem zadovoljen z blagom! — vsak poreče In zadovoljnost ključ je že do sreče!

Na debelo stalne cene!

Na drobno nizke cene!

**Trboveljski premog**

iz rudnikov: Laško, Hrastnik in Trbovlje in **trboveljski prima portland cement**

dobavi iz tukajšnjega skladišča ali pri celih vagonih od vagona po najnižjih dnevnih cenah

Premog se dostavlja na željo tudi na dom.

**ZVEZA SLOVENSkih TRGOVCEV**

Cvenkel, Elsbacher in Ravnikar

pri podružnici Ljubljanske kreditne banke v Celju.

**Bižuterijski vajenec in učenka**

za izdelavo verižic **sesprejmeta** pod ugodnimi pogoji v temeljito izobrazbo. Samo oni z dobrimi spričevali naj se javijo pri **ZLATARKI D. D. V CELJU.**



Ure, zlatnino, srebro, očala, toplomere, jedilno orodje itd., itd.

po **najnižjih cenah** pri

**R. Salmič i dr.**  
Celje, Narodni dom.

Kupujem staro zlato. Popravila z jamstvom točno in poceni.

**LASTNI DOM**

registrovana kreditna in stavb. zadruga z omejeno zavezo

sprejema hranilne vloge ljudi od nečlanov in jih obrestuje po **8%** osem od sto — proti odpovedi po **10%** — od sto — na leto.

Pisarna: **CELJE**, Prešernova ul. 15/l.

**Kleparstvo, vodovodne inštalacije in naprava strelovodov**  
**Franjo Dolžan**

**CELJE - Kralja Petra cesta - CELJE**  
Sprejema vsa dela zgoraj omenjenih strok kakor tudi popravila Postrežba točna. Cene zmerne. Solidna izvršitev.

477-52

Oblastv. koncesijonirana posredovalnica za promet z realitetami  
**A. P. ARZENŠEK IN DRUGOVI**

d. z. o. z.

**CELJE :: Kralja Petra cesta 22 :: CELJE**

Posreduje pri prodaji ozir. nakupu zemljišč, hiš, vrt, gradov, velikih in malih posestev, industrijskih podjetij itd., itd. vestno in točno.

**Prva hrvatska štedionica podružnica Celje**

Ustanovljena l. 1846.

Aleksandrova ulica.

Ustanovljena l. 1846.

Delniška glavica: **D 75.000.000.—**

**CENTRALA V ZAGREBU.**

Rezerv. zaklad: nad **D 35.000.000.—**

Podružnice: Daruvar, Delnice, Beograd, Bjelovar, Brod n. S., Črikvenica, Čakovec, Križevci, Maribor, Mitrovića, Nova Gradiška, Novi sad, Ogulin, Osijek g. grad

Vloge: **D 500.000.000.—**

Podružnice: Subotica, Sušak, Sv. Ivan Zelina, Varaždin, Vel. Gorica, Vinkovci, Virovitica, Vukovar, Zagreb, ulica 117, Zemun, Ekspoziture: Osijek d. grad, Vinica.

Prejema vloge na hranilne knjižice in na tekoči račun. — Eskomptira menice in devize.

Prejema v inkaso tu- in inozemske menice in čeke.

Izdaja  $4\frac{1}{2}\%$  ne zastavnice in  $4\frac{1}{2}\%$  ne obveznice, ki so davka proste, pupilarno varne in imajo jamstveno sposobnost.

Kupuje in prodaja valute in devize.

Izdaja čeke in kreditna pisma in preskrbuje izplačila na temelju akreditivov na vsa tu- in inozemska mesta.

Daje kredite v razni obliki.

Izvršuje vse borzne naloge točno in kulantno.

Posreduje pri nakazilih iz Amerike v tu- zemstvo.